

Giganci Nauki

<https://gigancinauki.pl/gn/biogramy/84928,Kosinski-Stanislaw-Nikodem.html>
2022-10-06, 12:18

Kosiński Stanisław Nikodem

KOSIŃSKI Stanisław Nikodem (1847, Borek Szlachecki, Krakowskie – 13 I 1923, Kraków), budowniczy kolei. Syn Pawła, właściciela podkrakowskiego majątku i urzędnika namiestnictwa we Lwowie.

Ukończył szkołę realną w Krakowie (1866), dyplom inżyniera uzyskał na wydziale komunikacji Deutsche Technische Hochschule w Pradze (1872). Budował koleje w Turynii, a od 1881 w Galicji, początkowo uczestniczył w budowie odcinka Żywiec–Nowy Sącz Kolei Transwersalnej. Od 1884 K. kierował budową górskiego odcinka Skole–Beskid kolei Stryj–Beskid, przekraczającej Karpaty, biegnącego doliną rzeki Opór. Znajdowało się na nim wiele mostów i wiaduktów. W 1888–90 K. był zastępcą kierownika budowy linii Jasło–Rzeszów, a w 1890–95 kierował budową kolei karpackiej Stanisławów–Woronienka biegnącej w terenie górskim do granicy węgierskiej, wymagającej wykonania tuneli, mostów, wiaduktów, ubezpieczeń rzecznych, murów oporowych itp. Arcydzielami kunsztu inżynierskiego były wspaniałe sklepienie mosty kamienne przez Prut, zaprojektowane przez zespół kierowany przez inż. Z. Kulkę: w Jaremczu (o rozpiętości głównego przęsła wynoszącej 65 m, wówczas rekordowej w Europie), pod Jamną (48 m) i w Worochcie (34,8 m). Odważne i perfekcyjnie wykonane konstrukcje tych kamiennych łuków były powszechnie podziwiane – opisał je m.in. P. Séjourné w dziele *Grandes vouûtes* (Bourges 1913–16) – stały się wzorem podobnych budowli.

Ostatnią pracą K. w Galicji było wytyczenie trasy i zaprojektowanie kolei lokalnej Lwów–Podhajce, której odcinek Podzamcze–Łyczaków (położony w obrębie Lwowa) o trasie biegnącej serpentynami po stokach wzgórz Wysokiego Zamku (o spadku 25‰), stanowi perfekcyjne rozwiązanie problemu prowadzenia linii kolejowej w trudnym górskim

terenie. K. nie wziął udziału w realizacji tego przedsięwzięcia, gdyż w 1906 został powołany na stanowisko naczelnika budowy nowych linii w ministerstwie kolei żelaznych w Wiedniu, w którym piastował następnie wysokie stanowiska i kierował dużymi inwestycjami kolejowymi. W 1917 przeszedł na emeryturę, w 1919 wrócił do kraju i osiadł w Krakowie.

PSB (J. Samujłło); SBTP (A. Kuryłło); SPPT (B. Chwaściński).

J. Jankowski: *Mosty w Polsce i mostowcy polscy*, Wrocław 1973; „Czasopismo Techniczne” 1923, nr 18.

Bolesław Orłowski

[Poprzedni](#)
[Następny](#)